

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednimi prilogi ter s „Kažipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto	13 K 20 h. ali gld. 6 60
pol leta	6 „ 60 „ 3 30
četrt leta	3 „ 40 „ 1 70

Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabrčček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziroma.

Oglašil in poslanice se računajo po petih vrstah: če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za omiko, svobodo in napredek!“ Dr. K. Laurič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglašje plačati loco Gorice. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

„PRIMOREG“

Izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.

„Soča“ in „Primoreg“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

»Gor. Tiskarna« A. Gabrčček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

„V strahu božjem in v gojitvi pokorščine do posvetne oblasti!“

„Prismojencu“ se zopet tresajo posvečene hlačice. Ves je iz sebe, in sam ne ve, kaj bi rekel, da bi več zaleglo. Par shodov socialnih demokratov v Vipavski dolini ga je spravilo ob zadnji košček pameti, tako, da sedaj kriči in se zvija kakor kak stekel derwis. Socijalni demokratje, učitelji, strah božji, pokorščina do posvetne oblasti, božja oblast, mladi hudodelniki itd. itd.; kar hkratu siplje iz svojih širokih ust take klice brez vsake logične vezi, brez vsakega resnega premisleka.

Kdor je čital v „Prismojencu“ od četrtka uvodni članek, bi si moral misliti, da se godijo strašne reči po naših ljudskih solah, ako bi ne poznal petelinov, ki zavijajo in hinavsko lažejo ter pojejo, polni skomin, zopet enkrat pesem o „verski“ soli. Kolce se jim po nekdanjih „lepilnih časih“, in kadar je govora kje o učiteljih in soli, vskipi v njih vselej jeza, in velik tok iste odvedejo potem v nečedne „Prismojenceve“ predale. Tu bruhaajo, pihajo kakor gadje, in lažejo, no, lažejo tako, kakor pač lažejo politikujoči farji. Nikjeri v deželi ne vidimo strahu, da bi vrgli danes ali jutri Boga iz sole ter zapodili posvečenega veroučitelja (ceprav se dobijo taki, gledé katerih bi bilo bolje, da ne hodijo v solo!), in vendar tak krik in vik po „Prismojencu“!

To sterijo vse skomine po nekdanjih časih in pa želja, da bi se vrnili. — Strah božji mora biti v soli in pa pokorščine do posvetne oblasti se morajo učiti. „Ako vržejo duhovnika iz sole, ne pojde sam, z njim pojde vsaka svetno oblast predstavljajoča oseba. Edini se, ki vzdržuje pri poduku mladine z božjo oblastjo tudi svetno, še tega vrzite ven! Sama veda, znanost nas ne bo rešila pred družabno anarhijo. Lep vzgled, duha pobožnosti in npravnega reda, tega manjka!“ Tako in jednako piše člankar v „Prismojencu“.

V naši politikujoči duhovščini tiči velik srd do ljudske sole, kakorsna je sedaj, in pa do učiteljstva. Ta srd izvira pa edinole iz te okolščine, da farovski gospodje ne gospo-

darijo absolutno v soli. Ako bi bili oni voditelji sol ter bi odločevali, kaj naj se uči in kaj ne, ter bi bili učitelji njihovi ponižni hlapci, s katerimi bi delali, kakor bi hoteli, potem pa bi bila taka sola dobra, izvrstna, in učiteljstvo bi bilo uzorno.

Tako bi radi imeli in nič drugače. Vse drugo, kar čvečejo o sedanjih soli, kakor da je brez zdrave podlage in dobrega podduka, in celó podtikanje, da daje mlade hudodelnike, dočim je znano, da rodijo take v glavnem le druga zla v človeški družbi, zlasti po mestih, je le izliv podlih dus in nesramno obrekovanje. Ne nazaj, ampak naprej moramo s solo in sicer tako naprej, da ne pride nikdar več v klerikalne kramplje ter da se odžene od sole se ves tisti vpliv klerikalcev, katerega imajo še doslej, ker je dobri soli škodljivi in vsakemu vspesnemu poduku nevaren.

Dandanašnji imajo klerikalci se velik vpliv na solo in šolsko oblast. Šolske oblasti se dajo le še preveč terorizirati od klerikalcev in preveč važnosti polagajo na perfidne zahrbitne ovadbe nasproti učiteljstvu, celo v slučajih, ko se pokaže vsa nagota take ovadbe. Ako se zljubi kakemu vseh dobrot polnemu vikarju ali župniku denuncirati učitelja na podlagi izmiseljotine ali izpovedi kake kleptave lažnjivke, pa je ogenj v strehu. Ubogega učitelja klestijo in pestijo, črni podlež se pa smeje v farovžu ob litru rujnega vina in mastni pečenki! To je seveda delovanje za pravi blagor sole!! Tako vcepljajo učiteljstvu strah božji. Kar se pa tiče veronauka, je splošno znano, da gospodje nunci strašno zanemarjajo ta svoj pouk. Ako bi postopali razmeroma tako učitelji, potem bi bile ljudske sole več nego pol leta zdržema zaprti! Kadar nimajo kaže, govorijo o strahu božjem, v resnici pa jim je strah božji deveta briga. Drugače bi pač vršili redno svojo dolžnost ter hodili v solo v vseh za nje odločenih urah vcepljat mladini strah božji v srcé!

Pa kako bi radi vcepljali v mladino strah božji? Pravijo, da imajo božjo oblast in da vzdržujejo z božjo oblastjo tudi svetno. Strah božji mora biti v soli in pa pokorščina do posvetne oblasti... Ali ste jih slišali, kako

pojejo ti božji ptčki? Božjo in posvetno oblast hočejo imeti! Da vzdržujejo z božjo oblastjo tudi svetno... to je smešna fraza, iz katere zveni le njihova želja po absolutnem gospodarstvu v soli. Naloga duhovnika je v soli poučevati veronauk, vršiti tam v tem oziru svojo dolžnost, drugega pa nič. V nobeni drugi dotiki ne sme stati duhovnik s solo, zlasti pa ne sedeti v šolskih svetih, kjer svoje glasove in vpliv porablja največ le v škodo šole in v hujskanje proti učiteljem. Prav v zadnjih letih smo videli v celi naši deželi najgršo gonjo proti učiteljstvu in soli. Tisti, ki „združujejo božjo in posvetno oblast“, so gibali in gibali, podtikali in denuncirali, da se je moralo vragu studiti, ali kaj se doslegli? Reči moramo, da je izšlo iz tega najgršega boja učiteljstvo in sola prav častno. Posvečeni podleži so ostali umazani in so dobili po zobeh, da jih se sedaj boljijo — odtod ta ponovni vik in krik proti soli in učiteljstvu, odtod zdihovanje, kaj bo, in odtod tiste solze gnjeva, katere pretakajo po „Prismojencu“.

Notemo morda s tem povzdigovati sedanjo ljudsko solo do nezasluzene visine, ker vemo, da se mora še v marsičem spopolniti ter tudi kaj predrugačiti, pa tudi nočemo braniti stem učiteljstva. Povedali smo le to z našega stališča, kar se nam je zdelo primerno, ker se ne strinjamo s tistim klicem po „strahu božjem“ in po „pouku pokorščine do posvetne oblasti“. To ni naloga šole! Duhovniki naj ostanejo s svojim „strahom“ doma, ter naj živijo v strahu božjem in dajejo dobre vzglede povsodi tam, kjer je njim treba, kjer pa po navadi tega ni, v soli imajo učiti po predpisih le veronauk, to je njihov delokrog. Tam ni treba nič „strašiti“! Kdor strasi, ta ni prijatelj mladine. Zato s strahovi ven iz sole!

Pa tudi posvetno oblast hočejo imeti! Lejte jih! Še tega jim manjka in tičjega mleka, potem imajo vse! Da, prav na to stran se trudijo z vsemi svojimi močmi. Posvetna oblast, to bi bilo nekaj za nje! Po tej jim tečejo sline. Potem bi učili ljudi strah božji in pa pokorščine do posvetne oblasti!! Tega strahu je v našem ljudstvu še veliko

preveč, pa tudi prepokorni so hrbljici našega ljudstva na sploh preveč. Ta stran pred farovškimi politikujočimi gospodi, ki hočejo imeti vse pod svojo komando, se mora prav odpraviti iz ljudstva, kakor tudi vsaka pretirana servilnost. Pokorščine oblastim, kar je prav, ali s slepo pokorščino in s strahom božjim, kakoršen hočejo obdržati in še povečati klerikalci, ven iz našega ljudstva!

Mi stremimo po napredku. Napredek pa je mogoč le pri narodu, ki se ne strasi ter ne misli le na pokorščino. Narodi, ki živijo v „strahu božjem“ ter se krivijo „pokorščine do posvetne oblasti“, taki narodi so doloteni za — smrt! Mi pa hočemo živeti, zato pa se moramo boriti za dobro neodvisno solo in neodvisno, samostojno podprto učiteljstvo.

S takimi ljudmi, kakor je člankar v „Prismojencu“, pa ven iz sole, ven z njimi, ker taki ljudje so škodljivci našega naroda, katerega hočejo vpreči v jarem brezpopojne pokorščine do duhovske in svetne gospode, ki naj vlada nad njim. Niti ganiti ne bi smel človek, ampak le strah božji bi ga moral spreletavati in pa slepa pokorščina. Proč s takimi ljudmi!

Končno svetujemo še člankarju v „Prismojencu“, naj poskrbi, da spreleti njegove tovariše v vinogradu Gospodovem strah božji in pa toliko pokorščine do oblasti, da bodo redno vršili svoje dolžnost v soli, ter izven nje dajali dobre vzglede in živeli po npravnem redu, predno zopet piše o soli in učiteljstvu ter začne z nove pridigati o dobrih vzgledih in npravnem redu. Le najprvo pred svojim pragom!

V obrambo.

(Iz učit. krogov.)

II.

Zdaj hočem zavrniti se nekatera izvajanja nasprotnikova, ker so deloma neresnične izmiseljotine, deloma celo hudobna podtikanja.

Pred vsem to: učitelji so prišli na shod, ne hujskat, marveč da odkrijejo svojo

Trije mušketirji.

Napisal Alexandre Dumas.

Drugi del.

(Dalje.)

D'Artagnan se ji približa galantno kakor vedno. Ona napne vse sile, da bi ga vsprojeala prijazno, toda nikdar niso postavile na laž neprijaznejše poteze ljubeznivejšega smehljaja.

Na d'Artagnanovo vprašanje, kako ji je, odgovori:

»Slabo, zelo slabo.«

»Toda potem vas nadlegujem,« pravi d'Artagnan; »vsekakor vam je treba miru, in jaz se oddaljim.«

»e,« pravi milady; »nasprotno, ostanite, gospod d'Artagnan; vaša ljubezniva družba me razvedri.«

»O, o,« misli d'Artagnan, »nikdar ni bila tako prijazna, čuvajmo se!«

Milady si navzame kar najprijaznejši obraz in napravi zabavo kar mogoče mikavno. Zajedno je dala mrzlica, ki jo je zapustila za trenotek, očem blešk, licem barvo, ustnam karmin. Pred d'Artagnanom vstane zopet Cirka, ki ga je že zapletla v svoje čudodelne mreže. Ljubezen, ki jo je imel za ugaslo in ki je le zaspala, se vzbudi v njegovem srcu vnovič. Milady se nasmehne, in d'Artagnan začuti, da bi se vrgel za ta smehljaj v pogubljenje.

Za hip začuti nekaj kakor očitjanje vesti.

Počasi postane milady zaupljivejša ter vpraša d'Artagnana, če ima ljubico.

»Ah,« roče d'Artagnan z najsentimentalnejšim obrazom, ki ga more napraviti, »ali morete biti tako neusmiljeni, da zastavite meni tako vprašanje, meni, ki diham in čutim le za vas, odkar sem vas videl prvič!«

Na miladynih ustnicah zaigra nenavaden smehljaj.

»Torej me ljubite?« pravi.

»Ali vam moram to šele povedati, ali niste opazili tega že davno?«

»Gotovo; toda znano vam je: čim ponosnejša so srca, tim težje jih je osvojiti.«

»O, težav se ne bojim,« pravi d'Artagnan; »strašim se samo nemožnostij.«

»Resnični ljubezni ni ničesar nemogočega,« pravi milady.

»Ničesar, madame?«

»Ničesar,« odvrne milady.

»Vraga,« pomisli d'Artagnan, »list se je obrnil. Ali se je vetrnjaška ženska zaljubila v me?« in je naklonjena, dati mi podoben safir, kakor mi ga je dala zadnjikrat za Wardesa?«

D'Artagnan primakne svoj stol k miladynemu.

»Poglejva,« pravi ona, »kaj bi storili vi, da dokažete ljubezen, o kateri govorite?«

»Vse, kar bi se zahtevalo od mene. Zapovejte, in pripravljen sem.«

»Na vse?«

»Na vse!« vsklikne d'Artagnan, vedoč že naprej, da se s tako obljubo ne izpostavlja nikaki veliki nevarnosti.«

»No, torej se nekoliko pomeniva,« pravi milady in primakne svoj stol bližje k d'Artagnanovemu.

»Poslušam vas, madame,« pravi ta.

Milady prekine svoj pogovor za trenotek boječe in neodločno. Nato se zazdi, da se je odločila, na kar reče:

»Nekega sovražnika imam.«

»Vi, madame!« vsklikne d'Artagnan ter se pokaže presenečega. »Ali je mogoče, moj Bog, lepa in dobra, kakor ste vi!«

»Smrtnega sovražnika!«

»Res?«

»Sovražnika, ki me je razžalil tako globoko, da se bijo med njim in menoj boj na življenje in smrt. Ali morem računati na vas, kakor na svojega zaveznika?«

D'Artagnan spozna takoj, kam hoče priti maščevanja željna kreature.

»Morete, madame,« pravi navdušeno; »moja roka in moje življenje je tako vaše, kakor moja ljubezen.«

»No,« pravi milady, »ker ste prav tako visokodušni kakor ljubeznivi...«

Tu prekine.

»Torej?« vpraša d'Artagnan.

»Torej,« odvrne milady po hipnem molku, »prenehajte od danes naprej govoriti o nemožnosti.«

»Ne umorite me z mojo srečo,« vsklikne d'Artagnan, pade na kolena in poljublja roke, katere mu ona prepusti.

»Maščuj me nad tem ničvrednim Wardesom,« za

Dopisi.

Iz Doberdoba. — Slavno uredništvo „Soče“ v Gorici. Sklicujoč se na paragraf 19. tiskovnega zakona zahtevam z ozirom na dopis, objavljen pod zaglavjem „Iz Doberdoba“, v stev. 6. Vašega lista z dne 20. januarja 1904, da sprejmete v zakonitem roku na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni popravek: Ni res, da bi bili naši možakarji (kakor jih imenujete) pred 18. leti k meni v Komen prinesli fasijo iz leta 1817, in da bi se bil jaz še-le potem odločil za Doberdob, ko so mi odločili toliko in toliko ajde, sena, pšenice, ječmena itd. Res pa je, da sem imel takrat dekret že v rokah, in da se nisem mogel več braniti—sedanjega vikarijata, za katerega nisem nikdar prosil. Ni res, da sem stavil pogoje in se še-le potem vdal, da pridem, ko so objublili za dve tedenski maši na leto 124 gld. Res pa je, da so se izrazili sami, da so sklenili že predniku dajati to svoto v dveh obrokih na leto v ta namen, in da bodo to tudi nadaljevali. O kakem povisanju plače iz verskega zaklada ni bilo nikakega govora. Ni res, da bi bil jaz potegnil nekaj denarja iz verskega zaklada za mojega prednika. Ni res, da bi bil jaz potem še tako dober, da bi bil zahteval od staresinstva še znanprej 124 gld.; res pa je, da sem rekel, da če hotejo vsled sklepa staresinstva z dne 8. novembra 1885. od mene, da mašujem po dve sv. maši na teden, da naj tudi oni spolnujejo svoj sklep glede plačila. Ni res, da bi se bil glede opuščanja maš na razne načine izgovarjal; res pa je marveč, da potem, ko sem meševal že nad tri četrtine leta vsled omenjenega sklepa, da sem tirjal določeno mi svoto za prvi obrok (t. j. za polovico leta), potem ko je že četrt leta preteklo; toda takratni župan je plačilo odpo-vedal, in do danes podpisani še vedno ni prejel omenjene vsote za tri četrtine leta, in na to sem povedal, da je s tem prenehala tudi moja dolžnost. V Doberdobo, dne 27. januarja 1904. Ant. Bratina, vikarij.

Opomba uredništva. „Popravek“ doberdobskega vikarija Bratine priobčujemo radi, ker imamo pri tem priliko, spregovoriti par besed. Predno smo pričeli priobčevati dopise iz Doberdoba, smo o tem govorili z g. dopisnikom, ki je povedal, kaj da bodo obsegali ti dopisi ter da slonijo na goli istini, in se more isto vsaki hip podpriti. Ljudstvo trpi, kakor se pač vidi iz omenjenih dopisov v „Soti“, prav zelo, in ker trpi, je hotelo dati duška svojem trpljenju. To je storjeno v polni meri v teh dopisih! Da se oglasi na to vikar Bratina, smo vedeli že naprej. Lažljivo „Obrambno društvo“ v Ljubljani mu je sestavilo „popravek.“ kakor je hotelo samo, on je le podpisal polo papirja in bianco. Koliko je dati na take popravke, to že dobro vedo naši čitatelji, saj samo prav mi razkrinkali tisto „Obrambno društvo.“ kako je lažljivo in kako uti g. nunce lagati. V tisto vrsto spada tudi ta „popravek.“ Ako nima

vikar Bratina boljih sredstev v svojo obrambo od Obrambnega društva, potem je že izgubljen. Temu društvu se ne verjame nič, in nič se ne more verjeti onim, ki se zatekajo pred okrilje istega..... Ako hoče g. dopisnik kaj odgovoriti na popravek, slobodno mu.

Domate in razne novice.

„Kažipot“ po Ljubljani. — Danes smo priložili to lepo delce večini naročnikov; ostalim prihodnjic, ker radi včerašnjega praznika je delo v knjigovoznici zaostalo.

„Slovanska knjižnica.“ — Prihodnji teden bosta dotiskani hkratu dve knjigi:

1. **Povesti o Petru Velikem.** Iz rustine poslovenil prof. I. Steklasa v Zagrebu. Okoli 320 str.

2. **„Legijonarji.“** Drama v 4 dejanjih. Spisal Fran Govekar. — Ta drama je v Ljubljani pri premieri zela velik vseh. Obe knjigi dobe naročniki skupno. Uverjeni smo, da jih bodo veseli.

Imenovanje. — Gospod Josip Milovčič, deželnosodni svetnik v Gorici, je imenovan višjim deželnosodnim svetnikom v Trstu.

Zaroka. — Dne 22. jan. t. l. se je zaročila g. ca Štefanija Fentler z g. dr. Ivanom Slejko, c. kr. poštnim komisarjem v Trstu.

C. kr. kmetijska družba v Gorici bode imela prihodnji torek dne 9. t. m.

10¹/₂ v deželni dvorani (poleg velike občni zbor. Poleg drugih zanimivih točk je na dnevnem redu tudi volitev predsednika. Do sedaj je bil predsednik Pajer; kako je predsedoval, znano je našim čitateljem. Nad slovenskim kmetom dvigal je vedno le palico. To palico je treba zlomiti, zato opozarjamo vse člane kmetijske družbe, naj se vdeleže prih. obnega zbora. Posebej pa se opominjamo one, ki niso dobili poleg belega povabila rudečega listka (izkaznice), naj poravnajo svoj dolg do konca leta 1903. vsaj ta teden in naj zahtevajo obenem izkaznico. Za letošnje leto je 3 mesece časa, da se udnina lahko plača. — Oni gospodje, ki so se prijavili slov. odbornikom lansko leto od meseca marca dalje, niso še sprejeti, zato ne bodo mogli k občnemu zboru.

Slovenska mladina v Gorici priredi v sredo dne 10. febr. t. l. v veliki dvorani hotela „Central“ kostumen venček, pri katerem bode sviral oddelek vojaške godbe tukajšnjega pešpolka št. 47. Začetek ob 9. uri zvečer. Vstopnina za osebo 2 K, za družino 5 K. Morebitni prebitek je namenjen v dobrodelni namen.

Toaleta: za dame kostumna ali plesna, za gospode salonska. Vstop k venčku imajo le vabljeni.

Smrtna kosa. — Dne 27. pr. m. so pokopali v Gorici g. Jožefa Fabijana iz Kobdilja, ki je umrl v tukajšnji bolnišnici v 80 letu svoje starosti. Pokojnik je bil oče g. sodnika v Kobaridu.

V nedeljo dne 31. pr. m. ob 5¹/₂ zjutraj je umrl v Gorici g. Friderik Heren, oficijal južne železnice. Truplo rankega so prepeljali včeraj ob 2¹/₄ na kolodvor in od tam v Ljubljano.

V ponedeljek popoldne so položili začasno v rakev na tukajšnjem pokopališču truplo Ernesta barona Sedlničkega, ki je umrl tu v soboto, star 63 let. Nasli so mrtvega v postelji. Pokojni je bil slezijski deželni in državni poslanec. Družina Sedlnicky biva v Gorici že dolgo časa ter ima svojo vilo v ulici Usina.

Namestu venca umrlemu g. Miroslavu Heren-u, oficijalu južne železnice v Gorici, je daroval družbi sv. Cirila in Metoda g. prof. Ferd. Seidl 12 kron.

Nagloma je umrl 34 letni markér v kavarni „Evropa“ na Travniku Anton Del Piero. V soboto je prišel zjutraj v službo, pa se je čutil slabega. Ko so ga pripeljali domov, je umrl kmalu. Zadela ga je kap na srce.

Nestrpnost klerikalcev. — Med naprednjaki je se najti brumnih dušic, ki menijo, da je mogoče s klerikalci sodelovanje vsaj v takih rečeh, ki so splošno koristi brez strankarske primesi. — Da je taka sanja nespametna, evo zopet nov dokaz.

Novi „Knajpovec“ gotovo ni liberalen list. Tendenca mu je pač taka, da nima s politiko nič skupnega, zdrav žarepak pa bi bil rad vsakdo, klerikalci kakor liberalci.

Ljubljanski „Slovenec“ nima nič proti takemu listu, — toda ker izhaja v isti tiskarni kakor „Soča“, tedaj — proč z njim! Tako skandalozna je gospoda okoli „Slovenca“. — Vprašamo: Ali je potem sploh še v kaki reči mogoče skupno delo s tako bando?

O volitvah v trgovsko in obrtno zbornico tudi govori dopisnik-poslanec v 8. št. „Gorice“, ko pere zamorce. Pise tako, kakor mu narekuje priložnost; zato trdi, da se je pokazalo, da so poskusi od slovenske strani, priti do zastopsta v tej zbornici, brezvspešni za dogledni (!) čas... in Gabršček je dosegel s svojim postopanjem to, da so se Lah stisnili skup ter izključili Slovence iz te korporacije... To je pisano tako zvitarsko, kakor more pisati le klerikalec. Da smo se pobrigali tudi za volitve v trgovsko in obrtno zbornico, to je le prav po vsaki zdravi pameti, da pa nismo prodri, je kriv v glavnem volilni red, ki je sestavljen tako krivično, da bije v obraz pravici. Ako bi bil volilni red pravičen, potem bi bilo pač drugače, potem bi bili zastopani tudi Slovenci v tej zbornici, vrhu tega pa bi se morali brigit... za to volitve vsi, kar se pa pri zadnjih volitvah ni zgodilo! Klerikalci so metali celo polena pod noge, dasi je bila njihova dolžnost, pomagati, poseči v te volitve, da bi se bilo pokazalo na celi črti, kaj zmoremo. Pa naši klerikalci nimajo smisla za take reči. Dr. Gregorčič in drugi so stali pred časom

bedo ljudstvu, da hode vedelo, kako se potopa z nami. — Besede, katere podtika tovarišu Možini, so zlobna izmišljotina. Možina more dokazati in je izjavil na svojo možko besedo, da pri onem shodu sploh ni govoril. Na shodu pa, ki se je vršil nekaj tednov prej, je — ravno nasprotno od tega, česar ga dolži dopisnik — jasno povedal, da učitelj ne more biti ud soc. dem. organizacije radi načel, da pa čuti učiteljstvo simpatije do trpečnega delavstva, ker smo učitelji tudi trpini; zato privoščiti učiteljstvo delalcem vsako zboljšanje, katero si priboré. — To je pač vse kaj drugega nego očitanja, katere predbaciva člankar. Sicer je res, da se učitelji, navzoči pri shodu, niso čutili poklicane zagovarjati razno gospodo, n. pr. poslanice, katere je napadal Kopač. Toda res pa je tudi, da se nikakor niso strinjali z vsem, kar je govoril, ter niso dali povoda, da bi jih mogel kdo pristevati soc. demokratom.

Kdor to dela, hujska ljudstvo proti učiteljstvu. To pa je zloba, ki kaže sovraštvo do vsega učiteljskega stanu. Članki so imeli očiten namen, ovajati učiteljstvo oblastim ter hujskati nevedne čitatelje proti učiteljstvu. Zato pridiguje člankar o rušenju božje in posvetne oblasti in spravlja učiteljstvo s tem v dotiko tako, da je nerazsoden čitatelj prepričan: učiteljstvo ruši oblasti, podira prestole in oltarje!

Gospod dopisnik! Mi vemo pozitivno, da ste katoliški duhovnik. Kako se zлага z vašo vestjo tako skrajno zlobno hujskanje in krivično obdolževanje celega stanu? Najgrše pa se je dopisnik zaletel v učiteljstvo s sledecimi besedami: „Politična zrelost in poštenost liberalnih učiteljev je pa znana vsem, ki zadnja leta opazujejo horbo za zvišanje učiteljskih plač. Kdor nam plače poviša, tisti nas ima, to je njih geslo.“

Te besede, gospod dopisnik, so nerasno odrekovanje. Učiteljstvo se ne odmakne ni za las od svojega prepričanja, niti če mu obljudite in daste ne vem kakšne plače. Istina pa je, da bi vaša stranka rada kaj vrgla učiteljstvu, če bi se to hotelo „vreči“ na vašo stran. Saj se je izrazil neki vaših prvakov, da bi učitelji že davno imeli plače povišane, če bi „sli z nani“. Toda vedite, da je učiteljstvo toliko značajno, da raje trpi, nego bi prodajalo svoja načela.

Nismo fanatiki, kakoršnih je le premnogo na vaši strani, radi bi delovali složno v blagor narodu, a s takimi ljudmi ni mogoče govoriti.

G. dopisnik! Apelujem na vašo čast in na vašo vest, da popravite krivice, ki ste jih napravili vsemu stanu v svojih člankih.

Uredništvu listov pa, ki sta prinesli omenjena članka, prosim da ponatisneta odgovor, ker namenoma pač nočeta delati nikomur krivice. Pot poštenosti in zmernosti pa je edina pot k zboljšanju naših medsebojnih odnosajev.

»Kdo vam pravi, da sem jokala?“ pravi ona.

»Zdi se mi tako.«

»Ženske, kakor sem jaz, ne jokajo,« pravi milady.

»Tem boljše, vendar mi zdaj povejte, kako se imenuje.«

»Pomislite, da je njegovo ime vsa moja skrivnost.«

»Vendar moram jaz vedeti njegovo ime.«

»Da, potrebno je; na tem spoznajte, če vam zaupam!«

»Obsipate me z radostjo. Kako se imenuje?“

»Poznate ga.«

»Res?“

»Da.«

»Vendar ni to kateri mojih prijateljev?“ je vprašal d'Artagnan, ter se kazal, kakor bi se obotavljaj, da bi bila tem bolj prepričana o njegovi nevednosti.

»Ali bi si pomišljali, če bi bil to eden izmed vaših prijateljev?“ vsklikne milady, in preteč blisk ji zabliska iz oči.

»Ne, in če bi bil moj brat!« odvrne d'Artagnan, kakor da ga je obvladalo navdušenje.

Naš Gaskonec gre dalje brez skrbi, saj ve, kam gre.

»Vašo vdanost ljubim,« pravi milady.

»Ah, ali ne ljubite ničesar drugega na meni?“ vpraša d'Artagnan.

»Tudi vas ljubim, vas osebno,« pravi ona in mu stisne roko.

In pri žarečem stiskanju spreleti d'Artagnana mraz, kakor bi se bila prijela vsled dotikanja tudi njega ona mrzlíca, ki je tresla milady.

»Vi me ljubíte, vi!« vsklikne. »O, da bi bilo to res, bi izgubil nad tem svojo pamet.«

In objame jo z obema rokama. Ona ne odtegne

svojih ustnic njegovemu poljubu, dasi ga sama ne poljubi.

Ustnice so ji bile mrzle; d'Artagnanu je bilo, kakor da je poljubil kip.

Kljub temu je bil pijan veselja in razvnet vsled ljubezni. Skoro je veroval v miladyno nežnočutnost, skoro je veroval v zločin gospoda Wardesa. Če bi bil Wardes v tem trenutku v njegovih rokah, bi ga bil ubil. —

Milady porabi priliko.

»Imenuje se...« reče.

»Graf Wardes, saj vem,« vsklikne d'Artagnan.

»In kako veste to?“ vpraša milady ter ga prime za obe roki, dočim mu poskuša prodreti z očmi na dno njegovoga srca.

D'Artagnan spozna, da se je dal premotiti in je ustrelil kozla.

»Povejte, povejte, povejte vendar!« ponavlja milady. »Od kod veste?“

»Od kod vem?“ vpraša d'Artagnan.

»Da.«

Znano mi je, ker je Wardes včeraj v nekem salonu, v katerem sem bil tudi jaz, pokazal prstan, o katerem je rekel, da ga je dobil od vas.«

»Revše!« zakriči milady.

Kakor si je lahko misliti, vzbudi ta pridevek v d'Artagnanovem srcu odmev.

»Torej?“ nadaljuje ona.

»No, maščujem vas nad to revo,« odvrne d'Artagnan, delaje se, kakor bi bil don Japhet d'Arménie,

»Hvala, moj vrli prijatelj!« vsklikne milady. »In kdaj bodem maščevana?“

»Jutri, takoj, kadar hočete.«

(Dalje pride.)

na tem stališču, da Slovenci sploh nimamo nič iskati v trgovski in obrtni zbornici, nò, ko je šlo za to, da se spremenijo volilni redi po teh zbornicah, se Gregorčič spremenil svoje nazore, ali prehitel ga je razkol, in sedaj stojijo klerikalci zopet na tem stališču, da nimamo nič iskati v trgovski in obrtni zbornici. Nagajati znajo, nagajati, o trgovcih pišejo, da ciganijo — kdo more potem iskati sploh pri takih ljudeh kake zaščite obrti in trgovine?

Najperfidnejše v tem je pisava, da je Gabršček dosegel s svojim postopanjem to, da so se Lahi stisnili skup ter izključili Slovence iz te korporacije. Lahi so se stisnili skup že poprej, „narodno vodstvo“ je k temu molčalo ter se ni maralo truditi sploh nič pri premembi volilnega reda in pri volitvah, marveč je imelo takrat polne roke dela z denunciacijami in tozbami ter s pobijanjem naprednjakov, in pa zveza Pajer-Gregorčič je že držala, Gabršček pa se je z drugimi pobrigal za volitve tačas, ko je bilo treba, kar je storil le prav. Klerikalci so bili v tem vprašanju popolnoma pasivni ter so pokazali, da nimajo smisla za napredek naše obrti in trgovine, ter da niso hoteli nič storiti, na čemur bi se zidalo za bodočnost. Niti z mezinem niso ganili na dobro glede trg. in obrtne zbornice, ko je bil čas za to — ali sedaj pa ima dopisnik-poslanec drzno čelo norčevati se iz naše akcije ob volitvah ter zaletavati se v g. Gabrščeko, ki se je z drugimi potrudil za te volitve, kakor zahteva naša narodna dolžnost. Vidi se vedno bolj, kako naravnost norče brijajo z našimi vitalnimi interesi močje take vrste, kakor je dopisnik v „Gorici“. Nikake resne volje nimajo za naš vsestranski boj, pač pa so drzni tako, da se zaletavajo v one, ki se postavljajo v tak boj, ter jih hočejo snešiti. Kaj zaslužijo taki ljudje? Oni dopisnik govori večkrat o pasjem bicu, najbrže zato, ker čuti, kako ga je potreben!

Merljo po svojem braču. — Ker go spodje okoli „Gorice“ lažejo in si izmisljujejo najrazličnejše reči, kadar jim tako kaž., sodijo, da delajo tudi drugod tako. Ali sodijo le po svojem braču. Dopisnik-poslanec v „Gorici“ št. 9. se hoče norčevati s tem, da smo povedali, kako je imel neki naš deželni odbornik za norca veljavnega moža blizu Gorice ter kako sodijo veljaki na deželi o deželnih odbornikih, da namreč eden vé vsaj nekaj praktičnega za občine in kaže dobro voljo ter je poznat dober človek, ali oni drugi ni za nič. Ta-le „za nič“ je onega „drugega“ prav imenito zadel. Mož ne ve, kaj reči na to, zategadel pa se je zatekel k braču ter pomeril po sebi. Ali, kakor vselej, se je zmotil tudi to pot. Mi si nismo besar izmislili, marveč so bile one besede govorene tako, kakor so zapisane. To seveda ni vseč dopisniku-odborniku, zato hoče biti šaliv, ali vsa šala je tako neslana, da se vidi na prvi hip, da hoče z njo le zakriti zadrego in slabo vest.

Povedali smo tam nekaj, kar smo čuli, pa povemo se marsikaj. Tako vse po vrsti! Mrene padajo z očij, ljudje gledajo in vidijo, kako so jo zavozili klerikalci na celi črti, zlasti pa v deželnem odboru.

Dopisnik-poslanec v „Gorici“ zahaja pri tem, ko pere slov. dež. odbornike, pred vsem sebe, vedno na širša pota lažij. Drzne se reči, da smo mi dež. odbornike radi imenovanja Laha dež. inženirjem traktirali s prodanci in izdajalci itd. To je grda laž, ali kaj mari klerikalcu za laž. Jedna več, ali manj, mu je vse eno. Res je le to, da smo povedali, da je bilo ono imenovanje prvi poskus, kako pojde z importom laških uradnikov v dež. odbor. Šlo je gladko in od takrat dalje gre vedno gladkeje. Slov. odborniki so povsem molčali in niso zahtevali ničesar, niti tega, da bi se naučil slovenski quel pocco, que occorre. Vse drugo privedlje dop. k temu imenovanju le radi tega, da bi se lažje opral. Ali črn je tako, kakor poprej. V to lažbo mu povemo, da razkrijemo tudi, kako malo srca ima do slovenskih uradnikov in kompetentov, kako pa se peha za ljudi druge narodnosti. To bo nov škandal!

Zakaj se je pravzaprav oglasil? — Dolgo časa je molčal, slednjic pa se je le oglasil. Sicer so njegovi glasovi neubrani, ne ovržujejo niti besede tega, kar se je očitalo, lovi se okoli s frazami ter slepomiši okoli rečij, ki ne prihajajo v prvi vrsti v poštev, al. govori le! Toda kaj ga je zbudilo? Prestrašil se je, ko je začul klic po — odstopu! Prej je molčal, ali kakor hitro se je začulo sem z dežele, da utegne nastati vihar, ki bi

primoral „zastopnike ljudstva“, da bi odstopili — se je pa oglasil. Odstopiti pa ne! Svitle kronice so tako lepe in tako lepo zvenketajo po zepih, — oh, odstopiti pa ne. Saj ima še premalo. Še en tisoč bi se hotelo — je rekeli nekje — potem bi jih bilo še s t. Oh, ta zep! Za zep se že splača oglasati se... In zato se je oglasil!

„Primorski novičar“ v „Slovincu“, pribežališču laznjivcev, čudovito hitro napreduje v lažeh in falotstvu. Čitatelji vedo, kaj nam je podtaknil glede Koroske Bele, ali noče preklicati tega, marveč le naprej podtika in zbada, tako da se nam revše že smiii. Zadnjič enkrat smo rekli, da smo pripravljene takoj povedati svoje mnenje o tisti „zvezi“ na Kranjskem, le pove naj, kedar smo pisali o Koroski Beli ono, kar nam je podtaknil. Ali kaj pravi na to „novičar“? Pravi, da je „Soča“ rekla, da ne mara pisati o oni „zvezi“! Tu jo imate „katoliško“ šemo!...

Pa nekoliko se je vrezal ta „novičar“. V neki drugi notici pravi, da slabših časnikarjev sploh ni, kakor so gorški časnikarji... Mi smo se smejali, ali gg. Suholazec in dr. Pavlica sta bila baje tako huda, da se je bilo bati, da skočita iz kože. Novičarju pa že povesita svoje mnenje, saj ga imata blizu! Pa tudi res ni lepo, tako v nič devati pobožne „katoliške“ časnikarje na Goriskem!... Nò, na sploh pa je „Primorski novičar“ na „Slovincem“ smetišču najboljši „novičar“, ker tako, ker on, menda ne laže nikdo izmed njih! —

Pri Avčah se je pripetila velika nesreča pri gradbi na novi železnici. V tunelu je ena mina udarila nazaj, da je vrglo kamenje v zrak ter se je utrgala zemlja. Poškodovanih je 6, 1 mrtev. Vse je bilo tako hitro, da ni bila mogoča nikaka pomoč.

Županom v Tomaju ni izvoljen gosp. Vran, kakor smo povedali v št. 8., marveč dne 23. pr. m. sploh ni bilo volitve starištvina. Zgodilo pa se je tisti dan nekaj, o čemur homo še govorili. Stori se se že potrebni koraki, da mistifikator ne odide za služeni kazni.

Obesil se je v Št. Andrežu 51 let stari Jozef Marušič. Marušič je bil delaven in pridn mož, živel pa je v nesrečnem zakonu z drugo ženo, dočim je bil s prvo srečen. Večne nevšečnosti v družini so gnale moža v smrt.

Plesni venček na Križadi. Ta venček se bo vršil v soboto 6. t. m. v zaprtih prostorih g. Kocijancica. Med plesnimi točkami poje pevski zbor iz Hruševlja. Čisti dobiček je namenjen za siromašne šolske otroke iz Neblega, zato se preplačilom ne stavijo meje.

Bralno in pevsko društvo „Slavec“ v Kožbani priredi v nedeljo dne 7. februarja 1904. veselico. Vpored: 1. Nagovor predsednika. 2. „Poziv k petju“, poje mešan zbor. 3. Dramatična igra „Dobrodošli! Kdaj pojdete domov“. 4. „Nazaj v planinski raj“, mešan zbor. 5. Deklamacija „V pepelnih notih“. 6. „Pogovor z domom“, mešan zbor. 7. Dramatična igra „Mesalina“. 8. „Na planine“, poje mešan zbor. 9. Srečkanje. Med vsako posamezno točko svira orkester. Po veselici prosta zabava s plesom. Vstopnina za gospode 2 K. Pričetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 60 vin, sedeži 20 vin. več. V služaju slabega vremena se veselica odloži na prihodnjo nedeljo. K obilni udeležbi uljudno vabi — odbor.

Mirenski rodoljubl prirede v soboto 6. t. m. v krcni g. Budihne veselico s petjem in plesom. Začetek ob 7. zvečer.

Francoska dezerterja. — V Červinjanu so prijeli 31. pr. m. dva francoska begunca, po imenih H. Mosse iz Pitre in Leone Viviev iz Toulona, ki sta zbežala od svojih polkov. Privedli so jih k okrajnemu glavarstvu v Gradšču, kjer so jih djali v zapor, da poiščejo informacij od francoskih oblastij.

Službi državnopravdnih funkcijonarjev sti razpisani na okrajnih sodiščih v Kanalu in Kobaridu. Letna nagrada za Kanal 180 K, za Kobarid 100 K. Prošnje je uložiti do 29. februarja c. kr. državnemu pravdnstvu v Gorici.

V odbor „Čitalnice“ na Ponikvah so bili izvoljeni: Predsednik Franc Štrukelj, podpredsednik Miha Laharnar, tajnik Ivan Špič, blagajnik Ivan Kobal, odbornika Franc Laharnar in Hvala Mohor, namestnika, Franc Rijavec in Jeklin Franc, nadzornika Jurij Laharnar in Rijavec Ivan.

Vabilo k družbi sv. Mohorja. — Odbor družbe sv. Mohorja v Celovcu stopa zopet pred Slovence in Slovenke s prijaznim vabilom, naj v čim največjem številu pristopijo naši družbi. — Že koledar za l. 1904. je obširneje označil knjige, ki jih prejmo naši člani za letošnje leto, in ki so te-le: 1. „Zgodbe sv. pisma“. XI. snopič. Spisal dr. Janez Ev. Krek. — 2. „Lurška mati božja“. Šmarnice in molitvenik. Spisal Janez Godec. — 3. „Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini 1878“. Spisal Jernej pl. Andrejka. — Ob 25-letnici bosenske zasedbe je gosp. pl. Andrejka, c. in kr. ritmojster cesarske straže na Dunaju, napisal lepo knjigo, ki bo drag spomin onim, ki so se l. 1878. udeleževali bojev na našem slovanskem jugu, a zelo zanimiva in podučna vsem bralcem. Knjiga je okrajšana z mnogimi, večinoma izvirnimi podobami, risbami itd., ki bodo gotovo vzbudile splošno zanimanje. Letos izide prvi del, drugi sledi prihodnje leto! 4. „Lisica Zvitorepka“. Učitelj Jos. Brinar je zbral živalske pravljice o lisici-zvitorepki v celotno knjigo, ki je namenjena v prvi vrsti odrasli mladini, a bode ugajala tudi drugim bralcem. 5. „Bodi svoje sreče kovac“ je naslov knjigi župnika Jurija Trunk-a, ki je zbral obilico naukov prav za vsakdanje življenje, učeč, kako najdemo pot do časne sreče. 6. Koledar za l. 1905. bode po možnosti zopet raznovrsten in zanimiv. To je torej letošnji naš književni dar. Knjige bodo gotovo zadovoljile vsakogar in zato iskreno vabimo, da da se čim največ udov vpiše v družbo.

Odbor.

Razgled po svetu.

Iz Hrvatskega sabora. — Sedaj zboruje hrvatski sabor in sicer razpravljajo o proračunu. Tim povodom je govoril tudi dr. Mazuranić, in sicer prav pomembno. V svojih izvajanjih je naglasal, da odklanja proračun iz razlogov, ki so jih naveli že drugi opozicijski govorniki. Tudi v krogih sabsorske večine se je jelo daniti, da se smatra državopravni položaj za tako ugoden, kakor nekdanj. To je sicer vesel pojav, a je tudi znak, da preti Hrvatski poguba. Govorniki večine so naglasali, da je nagodba resitev za Hrvatsko in da Madjari posteno mislijo z nagodbo. To pa ni res. Madjari so sklenili nagodbo, ker so videli, da potrebujejo morja. Oni hočejo prosto pot do morja, zato so bili sprva za nagodbo, sedaj pa delujejo na to, da Hrvate popolnoma izklopijo, da jim ne bodo več zapirali pota do morja. Obstanek naroda je v nevarnosti. Madjari so na tistem že pričeli boj in v kratkem mora priti do konflikta med njimi in Hrvati. Ta konflikt se naj pospeši, da se bo neizogiben prvi dobojeval, dokler se ne bo hrvatski narod vsled napačne vladne politike preveč oslabil.

Tisza proti obstrukciji. — Ker v ogrskem parlamentu divja neprestano naprej obstrukcija, je podal ministerski predsednik načrt, po katerem bi se onemogočila obstrukcija. Tiszov načrt proti obstrukciji obstoji v tem, da se spremeni pravilnik, a to le v enem paragrafu, ki bi določal, da je glasovanje po imenih dopustno le pri zakonskih načrtih; nadalje bo zbornica vsak dan določila, kdaj in kako dolgo naj trajajo seje. Na ta način bo mogoče imeti tudi nepretrgane seje po več dni.

Trgovinska pogodba z Nemčijo. — Dne 30. pr. m. se je zbrala na Dunaju carinska konferenca avstro-ogerskih delegatov z nalogo, pripraviti vse potrebno za pričetek pogajanj z Nemčijo glede trgovinske pogodbe. Ker Nemčija še ni pri kraju s trgovinsko pogodbo z Italijo in Švicco, začno pogajanja z Avstrijo koncem tega meseca ali v začetku marca, in sicer v Berolinu. Avstrijo bo zastopal dr. Stibral, Ogrsko pa ministerski svetnik Biró. Ako se do tega časa ne reši parlamentarnim potom carinski tarif, potem ne bo pravih pogajanj, marveč le razgovor.

Kranjski dež. sbor. — Te dni je krožila po listih govoriča, da misli vlada razpustiti deželni zbor kranjski. „Slov. Narod“ pa je prejel brzobjavko z Dunaja, da je ta govoriča popolnoma nesnovana.

Idrijski župan odstopil. — Idrijski župan gospod Dragotin Lapajne je dne 28. pr. m. odložil to častno mesto.

Delavstvo v Trstu namerava tudi letos proslaviti 14. dan t. m. kot drugo obletnico v spomin padlih žrtve povodom zuanih nemirov.

Smrt najstarejšega avstrijskega generala. — V Badenu je umrl te dni umirovljeni general-major Avgust Müller pl. Wandau v 93. letu svoje dobe. Umirovljen je bil že 20 let.

„Zvezda“ na Dunaju vabi k zabavnemu večeru, ki bo v nedeljo 7. t. m. v dvorani „Zum Regensburgerhof“.

Pravda proti dr. Potočnjaku in Koracu, ki se je vršila v Zagrebu in o katere vzroku smo že obširneje poročali, je skoncirala tako, da je bil dr. Potočnjak, ki je bil obtožen avtorstva brosure: „Kako se drži prosti varalica na banskoj stolici,“ naperjena proti bivšemu banu Khuenu Hedervaryju — oproščen, Korac pa je bil obsojen radi mnogih člankov v 14-dnevni zapor.

Najprimernejši odgovor je dala občina kastavska novemu deželnemu glavarju za Istro, Ludoviku Rizziju, na njega samo italijansko pismo ob nastopu. Ker je novi deželni glavar, ta zaupnik c. k. vlade, pokazal s tem, da prezira jezik te občine in nje prebivalstva, a s tem tudi jezik večine prebivalstva Istre, je občinski zastop kastavski sklenil enoglasno protest proti takemu postopanju, začetemu najsvetejša prava tega prebivalstva in prebivaistva pokrajine, ter je odločil, da ne vsprejme na znanje onega dopisa.

Znamenita slovenska zmaga na Koroskem. — Slovenska zmaga na občinskih volitvah v Št. Jakobu v Rožni dolini je bila v vseh treh razredih velisijajna. Skupen izid je ta-le: V III. razredu slovenskih glasov 205, nemških 48; v drugem slovenskih 51, nasprotnih 11, v prvem slovenskih 18, nasprotnih 8.

Ruska mesta. — Po najnovejši uradni statistiki o prebivalstvu ruskih mest ima Peterburg 1,534.000, Moskva 1,178.000, Varšava 756.000, Odesa 449.000, Lodz 351.000, Kiev 319.000, Riga 260.000, Harkov 197.000, Baku 179.000, Vilna 162.000, Tiflis 160.000, Tashkent 156.000, Jekatarinoslav 135.000, Kijev 125.000 in Rostov 120.000 prebivalcev.

Slovensko-laska zveza! — Pod predsedstvom Ric. Garibaldija se je vršila seja 30. pr. m. v Milanu društva „Pro Trieste e Trento,“ ki se je bavila z vprašanjem, kako ubraniti Lahe v Avstriji pred pangermanistiško nevarnostjo. Osnova se je osrednji odbor, ki bode vodil agitacijo v Italiji. Predsednik je Garibaldi. Nato je bil banket, na katerem je govoril tudi urednik tržaškega „Jadrana,“ Tresić Pavičić, ki je dejal, naj se Lahi in Slovani mej seboj ne napadajo, ampak naj združeni gredo proti skupnemu sovražniku. Tudi Garibaldi se je izjavil za slogo med Slovani in Italijani. „Pet. Vedomosti“ priporočajo ustanoviti slovansko-lasko zvezo, ki bi branila Jugoslovane pred germanizacijo. Rusija potrebuje močno Italijo, da se okrepé Jugoslovani.

V zahodni Afriki so se dvignili proti Nemcem, ki hočejo tam gospodariti, zamorci, tako zvani rod Hereros. Ti Hereros so veliki ljudje, dolgih rok, črni, ter se mažejo z neko mastjo, da Evropejcu ni mogoče prebiti v njihovi blizini. Nemci postopajo tam z njimi baje prekruto, zato so se vzdignili. Prislo je že tuintam do malih bitek. Sedaj poročajo zopet, da so otčolili oddelek nemških vojakov, ki je zapustil Keetmanskoop. Vstasi so vojake strahovito mučili na raztezalnicah in jih naposled žive sezgali. Nekemu nemškemu častniku so vstasi porozali ude, iztaknili oči in ga pustili umreti na polju. Hereros so si zaprisegli, da bodo vsakega Nemca, katerega vjamejo, mučili na strahovit način. Nemci se skrivajo v svojih trdnjavah, po pokrajini pa vladajo vstasi. Tri tedne je še treba, da nemški vojaki, ki so odposlani iz Nemčije na pomoč, pridejo v središče vstaje. Cesar Viljem je brzobjavil nemškimi vojakom, naj s krepko roko zatro „predrzne vstase.“ To se pa teško zgodi in če se tudi zgodi, treba bo zopet Nemcem desetletnega dela, predno popravijo ono, kar so jim že sedaj razdrli vstasi. O vstaji rodu Hereros je izvedela „Times“: Vstasko gibanje je že dolgo na skrivnem tlelo. Vstasi so nabirali streljivo. Nekaj glavarjev se je pač podvrglo nemškemu gospodarstvu, a večina ga je prenašala z upornostjo. Vojna se more zavleči, ker je izključeno, da bi se bojevalo po evropskih pravilih. Nadporočnik Zülou poroča, da so se pri Okahandji Kafri združili z vstasi rodu Hereros. Zadnje dni sta se vršila dva huda spopada z vstasi. Kraj Okahandjo so so Nemci zasedli, izgubili več mož. Vstasev je bilo ubitih 20—25.

Išče se

kavarnarski praktikant,
vešč slovenskega, nemškega in italjan-
skega jezika.

Ponudbe na upravnništvo lista.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

prilporeča

pristna bela
in črna vina

iz vtipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
istarskih
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogorske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.
Cena zmerna. Postrežba počena.

Zahtevajte

moj ilustrirani cenik z več kakor 500 pedebami od ur, zlatih, srebrnih in muzikalnih predmetov, katerega pošilja zastonj in poštne preste

Hanns Konrad,

tvornica ur in eksportna hiša
Meat št. 249. — (Češko).

Kerševani & Čuk

v Gorici

v ulici Riva Castello št. 4 (konec Raštelja.)

Priporočata slavn. občinstvu iz mesta in z dežele

svojo mehanično delavnico, zalogo šivalnih strojev in dvokoles iz tovarne „Puch“ ter drugih sistemov.

Sprejemava vsako popravilo in rekonstrukcijo bodisi šivalnih strojev, dvokoles in samokresov.

Vsako popravilo, šivalni stroj ali dvokoleso jamčeva.

Z ozirom na najino dolgoletno skušnjo, zagotavljava, da so izdelki najine zaloge najboljše vrste in trpežni, ter izvršujeva vsako popravilo bodisi šivalnih strojev ali dvokoles točno in dovršeno.

Posojujeva tudi dvokolesa.

Nova hiša

k rita s cementnimi ploščami okoli 600 m z železjem ograjen vrt, na vrtu kegljišče, in 180 m² velika veranda. Gostilna in štacuna, nova štala za 6 goved ali konjev, 2 svinjaka, 100 m² prostora pod streho za drva, zemljišča da se lahko 4—5 goved redi in nasajenih je okoli 200 mladih drevesc, zraven nova žaga in mlin s štirimi kamni, tudi okrogla žaga (Zirkularsäge), ena kamnita peč v kateri se speče ali skuha 5000 kg apna. Nadalje 2 kotla à 70 l in vse priprave za žgati žganje. Vse to je na prodaj, radi družinskih razmer in šole. Več pove ustmeno ali pismeno posestnik Ivan Vulč 27. v Čezsoči pri Bovcu.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladničar
v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače z birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Veliki požar!

zamore se lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi

brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani vodo vlečejo in mečejo. V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnice nepotrebno!

R. A. Smekal
Zagreb,

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sekalk in gospodarskih strojev.

11 129 odlikovanj 11

Aromatična esenca (Mercantonio)

Spiritozna tekočina, izdelana iz destilacije aromatičnih alpskih zeljšč. Po dolgem raziskavanju je dokazano, da se isto uspešno in gotovo uporablja pri biljevanju in ogadnosti, posebno v času nosečnosti, pri črvesnem trganju, glavobolu, živčnih in histeričnih boleznih ter obvaruje pred kolero.

Lekarna G. B. Pontoni

„Pri dveh zamorcih“ — Gorica, Raštelj.

Važno za krojaške mojstre!

Jägerndorfski fabrikati sukna
v največji izbi — čudovito v ceno.

Blago za hlače, jako lep, moderni izdelek
razpošilja

Rudolf Foukal v Jägerndorfu.

Pri naročanju uzorcev, prosim omenjati, ali se želi knjigo uzorcev ali ovitek v kartonu.

Uzorce zastonj.

Uzorce zastonj.

Najboljša reklama

za **lirske testenine** je fakt, da jih slovenske dežele konzumirajo ogromne množine, med tem ko se druge testenine nikakor niso mogle vdomaćiti.

V Ameriko potujoči

naj se blagovolijo obrniti na

Agenturo Zwilchenbart

v Buchsu ali Baslu (Švica)

Havre - New York.

Vožnja čez morje samo 6 dni.

Na vsako vprašanje daje se kretom pošte in brezplačno odgovor in pojasnila.

Vse stroje za poljedelstvo in vinorejo.

Brizgalnice za sadjno drevje z mešalom za mešanico iz bakra in apna tako, da se najedenkrat na dve covi brizga,

brizgalnice (streljke) za sadjno drevje z natanjko namerjeno petrolmešanico, svetilnice na aceten da se ulove leteči hrošči, hidravlične stiskalnice za vino,

stiskalnice za vino in ovočje s diferencialnim pritiskom,

stroje za drobljenje, stiskalnice,

čisto nove mlince za grozdje,

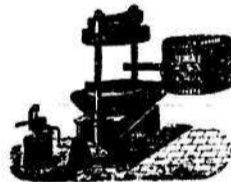
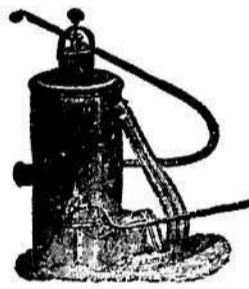
nove priprave proti peronospori in za žvoplanje, sesalke za vino, cevi za vino,

kakor tudi vse druge stroje za poljedelstvo kot zbiralnike (trieure), mlatilnice, vitale (gepel) i. t. d. razpošilja kot specialitete po najnižjih tovarniških cenah

Ig. Heller, Dunaj, II. Praterstrasse 49.

Cenilniki zastonj in franko.

Dopisuje se v vseh jezikih.

Prva kranjska z vodno silo na turbino delujoča tovarna stolov Fran Švigelj

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko

priporoča sl. občinstvu, prečast. delovščini, imeteljem in predstojnikom zavodov in sol, krčmarjem in kavarnarjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd.

natančno in trpežno izdelane stole, fotelja, vrtno stole, gugalnike, naslonjače itd. itd.

Blago je izdelano iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v naravni barvi imitirano.

Največja izbira stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trstovine.

Na željo pošlje tvrdka najnovejše obsirne cenike z nad 80 slikami, iz katerih je razvidna oblika blaga in cene, zastonj in franko.

Naročevalcem na debelo se dovoli znaten popust.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po pretoku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalje: 75.000.000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarna so v lastnej bančni hiši
Gospodskih ulicah št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

„Škrat“.

Jedini slovenski humoristično-satični tednik, ki prinasa izključno originalne slike. Lastni cinkografski zavod. Izhaja v Trstu vsako soboto. — Naročnina za vse leto 6 K, za 1/2 leta 3 K. Posamezne številke se prodajajo po 10 stotink. Zahtevajte brezplačne številke na ogled.